

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і
менеджменту**

 «ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчально-методичної роботи
О.Б. Жильцов
2015р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

галузь знань 0305 Економіка та підприємництво

спеціальність 5.03050801 Фінанси і кредит

Київ – 2015 рік

-Робоча програма з дисципліни «Економічний аналіз» для студентів галузі знань Економіка та підприємництво спеціальності Фінанси і кредит.

25 серпня 2015 року – 14 с.

Розробник: Кравець Світлана Геннадіївна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка;

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту
Протокол від 25 серпня 2015 р. № 1

Голова циклової комісії О.Толоць О.В.Головчанська

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи С.І. Дем'яненко С.І. Дем'яненко

Заступник директора

з навчально-методичної роботи З.Л. Гейхман З.Л. Гейхман

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «31» серпня 2015 року № 1

«31» серпня 2015 року

Голова

М.В. Братко М.В. Братко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0305 Економіка та підприємництво	За вибором
Змістових модулів – 2	Спеціальність 5.03050801 Фінанси і кредит	Рік підготовки:
		3-й
Загальна кількість годин –54 годин	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Семестр
		5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1,5		Лекції
		12 год
		Семінарські
		10 год
		Самостійна робота
		24 год.
		Модульні контрольні роботи:
		2 год.
		Індивідуальні:
		6 год.
		Вид контролю:
		залік

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною *метою* викладання дисципліни «Економічний аналіз» є здобуття студентами цілісних і системних знань з теорії та методики економічного аналізу, організації аналізу основних аспектів діяльності підприємства, окремих економічних явищ і процесів, а також набуття практичних навичок щодо використання здобутих знань.

Основні *завдання* курсу:

- засвоїти зміст, основні риси, об'єкт і предмет, мету, функції, завдання, основні категорії економічного аналізу, його зв'язок з іншими науковими дисциплінами та місце в управлінні підприємством;
- опанувати метод і методику економічного аналізу, основні його методичні прийоми та способи, зокрема методи первинної обробки даних, факторного аналізу, економіко-математичні, евристичні та експертні методи, а також набутти практичних навичок щодо їх використання;
- засвоїти сутність, призначення, а також особливості методики й організації окремих видів економічного аналізу;
- сформувати здатність аналітичного мислення;
- оволодіти методикою й організацією економічного аналізу основних аспектів діяльності підприємства, зокрема, виробництва та реалізації продукції, витрат і ресурсів, фінансових результатів та фінансового стану;

У студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- демонструвати базові уявлення про процес економічного аналізу;
- використовувати різні види економічного аналізу;
- демонструвати застосування професійно-профільованих знань при організації економічного аналізу на підприємстві;
- володіти методами та технічними прийомами економічного аналізу;
- використовувати отримані знання та практичні навички в процесі аналізу довгострокових активів підприємства;

- застосовувати здобуті знання та практичні навички в процесі аналізу використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці;
- використовувати отримані знання та практичні навички в процесі аналізу матеріальних ресурсів та ефективності їх використання;
- застосовувати здобуті знання та практичні навички в процесі аналізу собівартості і витрат на виробництво і збут продукції;
- використовувати отримані знання та практичні навички в процесі аналізу прибутку й рентабельності;
- застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички в процесі аналізу фінансового стану підприємства.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу.

Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу.

Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення.

Модуль 2. Техніко-економічний і фінансовий аналіз

Тема 4. Аналіз виробництва й реалізації продукції.

Тема 5. Аналіз довгострокових активів підприємства.

Тема 6. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.

Тема 7. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.

Тема 8. Аналіз собівартості і витрат на виробництво і збут продукції.

Тема 9. Аналіз прибутку й рентабельності.

Тема 10. Аналіз фінансового стану підприємства.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Л.	С.	І.	СР.	МКР.
Модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності						
Лекція 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу.	2	2				
Лекція 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу.	4	2	2			
Лекція 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення.	2	2				
Разом за модулем 1	8	6	2			
Модуль 2. Техніко-економічний і фінансовий аналіз						
Лекція 4 Аналіз виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг).	6		2	1	3	
Лекція 5. Аналіз довгострокових активів підприємства.	6	2			4	
Лекція 6. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	6		2	1	3	
Лекція 7 Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.	6		2	1	3	
Лекція 8. Аналіз собівартості і витрат на виробництво і збут продукції.	7	2		1	4	
Лекція 9 Аналіз прибутку й рентабельності.	6		2	1	3	
Лекція 10. Аналіз фінансового стану підприємства.	7	2		1	4	
Модульний контроль	2					2
Разом за модулем 2	44	6	8	6	24	25
Усього годин	54	12	10	6	24	2

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи економічного аналізу.	2
2	Аналіз виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг).	2
3	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	2
4	Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.	2
5	Аналіз прибутку й рентабельності.	2
	Разом	10

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
Модуль 2. Техніко-економічний і фінансовий аналіз			
1	Аналіз виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг).	3	5
2	Аналіз довгострокових активів підприємства.	4	5
3	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	3	5
4	Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.	3	5
5	Аналіз собівартості і витрат на виробництво і збут продукції.	4	5
6	Аналіз прибутку й рентабельності.	3	5
7	Аналіз фінансового стану підприємства.	4	5
	Разом	24	35

Навчально-методична карта дисципліни «Економічний аналіз»

Разом: 54 год., лекції – 12 год., семінарські заняття – 10 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 24 год., підсумковий контроль – 2 год.

Модуль	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
Назва модуля	<i>Теоретичні основи аналізу господарської діяльності</i>			<i>Техніко-економічний і фінансовий аналіз</i>							
Кількість балів за модуль	<i>14 балів</i>			<i>107 бали</i>							
Лекції	Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу	Метод і методичні прийоми економічного аналізу	Види аналізу та його інформаційне забезпечення.		Аналіз довгострокових активів підприємства				Аналіз собівартості і витрат на виробництво і збут продукції		Аналіз фінансового стану підприємства
Відвідування лекцій	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>		1 бал				1 бал		1 бал
Семінари		Методи економічного аналізу		Аналіз виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг)		Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці	Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання			Аналіз прибутку й рентабельності	
Відвідування СЗ Робота на СЗ		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>	<i>1+10=11 балів</i>			<i>1+10=11 балів</i>	
Самостійна робота				5	5	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю	<i>МКР - 25 балів</i>										
Підсумковий контроль	<i>Залік за результатами обох модулів (121:100=1,25) Коефіцієнт – 1,21</i>										

6. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

7. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Маркетинг» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи
1. Відвідування лекцій	1
2. Відвідування семінарів (практичних)	1
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5
4. Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії)	10
5. Виконання модульної контрольної роботи	25

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповідь, повідомлення, дискусія.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

8. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- знає основні прийоми економічного аналізу;
- аналізує довгострокові активи підприємства;
- здійснює аналіз трудових ресурсів;
- вміє розраховувати витрати на оплату праці;
- здійснює аналіз матеріальних ресурсів;
- розраховує показники ефективності використання трудових ресурсів;
- аналізує собівартість та витрати на виробництво продукції;
- розраховує показники збуту продукції;
- аналізує прибутки підприємства;
- розраховує рентабельність підприємства.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

											залік	сума
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2									100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	МКР		
1	17	1	16	6	16	16	6	16	6	25		
121												

Коефіцієнт – 1,21

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Гринів, Богдан Володимирович. Економічний аналіз торговельної діяльності : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Б. В. Гринів. - 2-ге вид., переробл. та допов. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 392 с.
2. Економічний аналіз : навч. посіб. / за ред. М. Чумаченко. – К. : КНЕУ, 2003. – 556 с.
3. Економічний аналіз : навчальний посібн. / Є. П. Кожанова, І. П. Отенко, Т. М. Серікова та ін. – 3-є вид., допрац. і доп. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 344 с.
4. Селіверстова, Людмила Сергіївна. Фінансовий аналіз : навч.-метод. посіб. / Л. С. Селіверстова, О. В. Скрипник ; за заг. ред. Безрутченка Сергія Михайловича, канд. екон. наук ; Нац. акад. внутр. справ. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 274 с
5. Економічний аналіз і моделювання господарської діяльності підприємства: [навч. посіб. для студентів вищ. Навч. закл.] / [М.В. Румянцева, Н.В. Касьянова, Д.В. Солоха, О.О. Тарасова]; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл., Донец. нац. техн. ун-т. – Донецьк: Ноулідж, Донец. від-ня, 2014. – 297 с.

Допоміжна

1. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства : навч. посібн. / В. П. Шило, Н. І. Верхоглядова, С. Б. Ільїна та ін. – К. : Кондор, 2005. – 238 с.
2. Доля В. Т. Экономический анализ : учебн. пособ. для студ. высш. учебн. заведений / В. Т. Доля. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Кондор, 2007. – 223 с. 57
3. Болюх М. Збірник задач з курсу "Економічний аналіз" / М. Болюх. – К. : КНЕУ, 2002. – 352 с.
4. Теорія економічного аналізу : навч. посібн. / Є. К. Бабець, М. І. Горлов, С. О. Жуков, В. П. Стасюк. – К. : Професіонал, 2007. – 379 с.
5. Шубіна С. В. Економічний аналіз : практикум / С. В. Шубіна, Ж. І. Торяник. – К. : Знання, 2007. – 230 с.

6. Экономический анализ: ситуации, тесты, примеры, задачи, выбор оптимальных решений финансовое прогнозирование : учебн. пособ. / под ред. М. И. Баканова, А. Д. Шеремета. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 656 с.34. Костырко Л. А. Диагностика потенциала финансово-экономической устойчивости предприятия : монография / Л. А. Костырко ; Восточноукраинский нац. ун-т им. Владимира Даля. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х. : Фактор, 2008. – 327 с.
7. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник для студ. вищ. навч. закладів / Є. В. Мних. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 465 с.
8. Прокопенко І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін. – К. : ЦУЛ, 2008. – 429 с.
9. Пястолов С. М. Экономический анализ деятельности предприятия : учебн. пособ. – М. : Академический Проспект, 2002. – 572 с.
10. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посібн. / Г. В. Савицька. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 668 с.

Періодичні видання

1. Журнал «Все о бухгалтерском учете»
2. Журнал “Советник” (www.sovetnik.ru).
3. Журнал “Сообщение” (www.soob.ru).
4. Журнал “Персонал”.
5. Журнал “Корреспондент”.
6. Газета “Бізнес”.
7. Газета “Коммерсантъ”.

Інтернет-ресурси

34. Сервер Верховной Рады Украины. – Режим дрступа : portal.Rada.gov.ua.
35. ЛигаБизнесИнформ. – Режим доступа : www.liga.net.
36. Нормативные акты Украины. – Режим доступа : www.nau.kiev.ua.

37. Налоги и бухгалтерский учет. – Режим доступа : basa.tav.kharkov.ua.

38. Право. Украина. – Режим доступа : www.legal.cov.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.